

NOVÁ ŠKOLA, o.p.s

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2007

Základní informace o Nové škole, o. p. s.

název: Nová škola, o. p. s.

adresa: Na Poříčí 30, 110 00 Praha 1

okres: Praha

telefon: (+420) 226 205 495, (+420) 226 205 494

e-mail: novaskola@novaskola.org

web: www.novaskola.org

právní forma: obecně prospěšná společnost

připravila: Kateřina Tykalová
v roce 2008 vydala Nová škola, o. p. s.

© **Nová škola, o. p. s.**

Obsah

Základní informace o Nové škole, o. p. s.	2
© Nová škola, o. p. s.	2
Obsah	3
Výroční zpráva 2007	4
O nás	4
Naše poslání	4
Cíle naší činnosti.....	4
Naše programy.....	5
Lidé v Nové škole.....	6
Správní rada ke dni 31. 12. 2007.....	6
Dozorčí rada ke dni 31. 12. 2007	6
Zaměstnanci	6
Externí spolupracovníci.....	6
Další spolupracovníci.....	7
Co jsme dělali v roce 2007	7
Romano suno	7
Podpora vzdělávání znevýhodněných žáků.....	9
Podpora komunitního vzdělávání	11
Děkujeme.....	13

Výroční zpráva 2007

O nás

Nevládní nezisková organizace Nová škola od roku 1996 usiluje o širší uplatnění minorit v České republice, pomáhá jim lépe se integrovat do většinové společnosti a rozvíjet jejich kulturu. Hlavní činnost organizace spočívá v podpoře vzdělávání minorit, především Romů, ale i cizinců.

Naše poslání

Vytváříme podmínky pro rovné příležitosti prostřednictvím svých projektů, školení, seminářů a konferencí. Zlepšujeme komunikaci mezi většinovou společností a menšinami. Vytváříme a prosazujeme postupy ve vzdělávání, které posilují občanskou a multikulturní společnost.

Cíle naší činnosti

- § přinášet podněty, které vedou ke zlepšení podmínek v přístupu ke vzdělávání
- § podporovat úspěšné zařazení dětí ze znevýhodňujícího prostředí do školského systému
- § zvyšovat sebevědomí romských dětí ve vztahu ke vzdělávání a uplatnění ve společnosti
- § posílit počet romských dětí vstupujících na střední školy
- § zvyšovat povědomí o důležitosti celoživotního vzdělávání a podporovat rozvoj komunitních škol a center, které tyto principy uplatňují
- § stát se nevládní autoritou v poskytování vzdělávacích programů a jejich dalším rozvoji
- § navázat mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání romských dětí a mládeže

Naše programy

Program **Romano suno upozorňuje** na romskou problematiku a **zviditeľňuje** kulturu Romů. Jde o literární a výtvarnou soutěž pro děti základních škol. Na zadaná témata píší děti v romštině literární příspěvky, které jsou následně přeloženy do češtiny a předčítají se všem dětem na základních školách — podle čtených příběhů kreslí obrázky. Vzniká tak prostor pro šíření světa romských dětí mezi ostatní. Cílem Romana suna je dát možnost dětem, které umějí romsky využít tuto jejich schopnost, ale i šířit romskou kulturu k většinové společnosti. Literární i výtvarné příspěvky jsou vyhodnoceny porotou a ty oceněné jsou zveřejněny ve sborníku. Děti, kterým se dostalo ocenění se sejdou na vyhlášení výsledků Romana suna, kde jim jsou předány věcné dárky a sborníky. Romano suno pomáhá zvyšovat sebevědomí těchto dětí, dává jim možnost prosadit se. Soutěž je mezi romskými dětmi i jejich učiteli oblíbená — zakončili jsme již 10. ročník.

Další z programů Nové školy — **Rozlety** — je již zaměřen na *pomoc konkrétním dětem*. V České republice totiž zůstává závažným problémem diskriminace v přístupu ke vzdělávání, hlavně segregace romských dětí do speciálních škol. Školský systém je pročeský — se značným důrazem na zvládnutí českého jazyka. Tato situace se dotýká romských dětí, stejně tak i cizinců. Rozlety proto pracují s dětmi Romů nebo cizinců, jejichž rodinné zázemí není ideální. Děti pocházejí z rodin, v nichž se rodiče z různých důvodů nemohou svým dětem plně věnovat a pomáhat jim se zvládnutím školní docházky. Takovým důvodem může být například neznalost českého školského systému, jazyková bariéra, špatná sociální situace... Rozlety pomáhají dětem úspěšně absolvovat základní školu a pokračovat ve studiu na školách středních. Jaká je praxe? Děti ze sedmých až devátých tříd základních škol se zúčastňují odpolední výuky češtiny, matematiky a angličtiny, mohou využít možnosti individuální péče dobrovolníků, zúčastňují se volnočasových aktivit klubu Rozletů. Mohou využít i pomoci s výběrem vhodné střední školy a s tím, aby ustály významnou změnu spojenou s přechodem ze základní školy na střední. Proto vznikl Klub středoškoláků.

Každý má právo na vzdělání — na tom je založena vzdělávací filosofie Nové školy. Program **Podpora komunitního vzdělávání** symbolicky zastřešuje snažení organizace, přestože jde o program bez přímé vazby na problematiku minorit. Výraz komunitní je zde chápán především místně. Komunitní vzdělávání je soubor činností a postupů, který pro členy komunity (jednotlivce, školy, veřejné i soukromé organizace, spolky apod.) vytváří prostor k tomu, aby se

stali partnery při řešení potřeb dané komunity. Komunitní vzdělávání upevňuje vazby mezi vrstevníky, mezi rodiči dětí a školou, mezi lidmi, kteří spolu žijí v jednom místě.

Lidé v Nové škole

Správní rada ke dni 31. 12. 2007

PhDr. **Ivan Gabal**, předseda správní rady; **John Clark**, člen správní rady; **Jana Kostková**, členka správní rady; **PhDr. Hana Košťálová**, členka správní rady; **PhDr. David Václavík, PhD.**, člen správní rady; **Mgr. Petr Vrzáček**, člen správní rady

Dozorčí rada ke dni 31. 12. 2007

Nelly Jenicek, členka dozorčí rady; **Mgr. Karin Marques**, členka dozorčí rady; **David Řehák**, člen dozorčí rady

Zaměstnanci

Kamila Murphy, výkonná ředitelka, koordinátorka programu Romano suno (do 31. 8. 2007); **Ing. Vladislav Vik**, výkonný ředitel (od 1. 9. 2007), koordinátor programu Podpora komunitního vzdělávání; **Marek Šorm**, zástupce ředitelky (do 31. 8. 2007), koordinátor programu Podpora vzdělávání znevýhodněných žáků; **Jitka Císařová**, vedoucí kanceláře; **Kateřina Tykalová**, PR manažerka, asistentka projektu Přeměna základních škol na vzdělávací centra místní komunity; **Ellie Lusaku**, lektor volného času v projektu Rozlety; **Mgr. Kateřina Moravcová**, koordinátorka Dobrovolnictví, lektorka českého jazyka v projektu Rozlety; **Bc. Lenka Vokatá, Dis.**, manažerka projektu Přeměna základních škol na vzdělávací centra místní komunity

Externí spolupracovníci

František Bikár, manažer projektu Romano suno — dialog a spolupráce; **Helena Machová**, lektor Klubu středoškoláků; **Iveta Pape**, manažerka projektu Romano suno — dialog a spolupráce; **Janko Polák**, lektor matematiky v projektu Rozlety; **Mgr. Barbara Storchová**, lektorka angličtiny v projektu Rozlety

Další spolupracovníci

Klára Aronová, supervizorka programu Dobrovolnictví; **Jaroslava Budíková**, supervizorka výuky; **Ladislava Caithamlová**, koordinátorka komunitního vzdělávání na FZŠ Brdičkova; **PaedDr. Iva Cichoňová**, expertka na komunitní vzdělávání; **Mgr. Adéla Cupáková**, supervizorka programu Dobrovolnictví; **Magdalena Doubková**, koordinátorka komunitního vzdělávání na ZŠ Mikoláše Alše; **Lucie Klimešová**, koordinátorka komunitního vzdělávání na ZŠ a MŠ Lyčkovo náměstí; **Alice Kovaříčková**, koordinátorka komunitního vzdělávání na ZŠ Kořenského; **Mgr. Marek Lauermann**, expert na komunitní vzdělávání; **Ing. Martina Lázníčková**, koordinátorka komunitního vzdělávání na ZŠ Hostýnská; **Mgr. Lada Viková**, porotce literární části soutěže Romano suno; **Mgr. Petr Vrzáček**, expert na komunitní vzdělávání; **Anna Wurmová**, koordinátorka komunitního vzdělávání na ZŠ Školní; **Anna Žigová**, porotce literární části soutěže Romano suno

Co jsme dělali v roce 2007

Romano suno

Ve školním roce 2006/2007 jsme vyhlásili již 10. ročník literární a výtvarné soutěže Romano suno. Nad soutěží převzal záštitu spisovatel Petr Šabach. Výročí Romana suna jsme oslavili v Klubu v Jelení u příležitosti zahájení výstavy „10 let Romana suna“ a vydali jsme také výroční sborník 1997/2007, ve kterém jsme zveřejnili to nejlepší z posledních ročníků.

Vyhlásili jsme tato témata:

1. Všichni jsme děti.
2. Proč máš rád svého českého kamaráda?
3. radost, smutek, měsíc, život — děti měly napsat báseň, ve které by byla obsažena i tato 4 slova
4. volné téma

Děti soutěžily ve 3 kategoriích:

- 1. kategorie 1. —3. ročníky ZŠ
- 2. kategorie 4. —6. ročníky ZŠ
- 3. kategorie 7. —9. ročníky ZŠ

- 4. kategorie zařazujeme kolektivní příspěvky (např. u výtvarných koláží)

Uspořádali jsme výstavy

14. 5. 2007—11. 9. 2007 **výstava Romano suno** Vinotéka U žasu a kvasu, Praha 3

11. 6. 2007—30. 6. 2007 **putovní výstava „10 let Romana suna“** Klub v Jelení

10. 7. 2007—14. 9. 2007 **putovní výstava „10 let Romana suna“** Americké centrum

Četli jsme ze sborníku 1997/2007

1. 6. Gymnázium v Kutné Hoře (jako součást Romského dne)

11. 6. Klub v Jelení (zahájení výstavy „10 let Romana suna“)

14. 11. Městská knihovna Prachatice

Vydali jsme Výroční sborník příspěvků soutěže Romano suno 1997/2007

Do sborníku "Romano suno 1997/2007, výroční sborník literární a výtvarné soutěže Romano suno" jsme zařadili kompletní ročník 2006/2007, tedy literární i výtvarné příspěvky od dětí, které se umístily na stupních vítězů, a dále výběr toho nejlepšího z předchozích let. František Bikár provedl editaci příspěvků z minulých let a z romštiny přeložil příspěvky 10. ročníku. Sborník je trojjazyčný: romština, čeština a angličtina. Předmluvu napsal Petr Šabach.

Vyhlásili jsme výsledky 10. ročníku

Vyhlášení výsledků Romano suna proběhlo 22. 6. v Muzeu romské kultury v Brně. Do Brna jsme pozvali všechny děti, které se umístily na stupních vítězů, abychom jim předali sborníky, dárky a diplomy. Akci svým vstupem zahájila brněnská školní kapela ze ZŠ Křenová.

porotci: František Bikár, manažer projektu Romano suno, dialog a spolupráce; PhDr. Jan Červenka, PhD., odborný vedoucí Semináře romistiky na FF UK; Kamila Murphy, koordinátorka programu Romano suno; Kateřina Tykalová, PR manažerka; Mgr. Lada Viková, učitelka romistiky na FHS Univerzity Pardubice; Anna Žigová, knihovnice a spoluautorka romsko-českého a česko-romského slovníku

PROJEKT ROMANO SUNO BYL PODPOŘEN AMERICKOU AMBASÁDOU A NADACÍ ARBOR VITAE

Podpora vzdělávání znevýhodněných žáků

Projekt Rozlety

Vyučovali jsme češtinu, matematiku a angličtinu

Hlavní částí Rozletů je výuka — v prostorách Nové školy pravidelně vyučujeme češtinu, matematiku a angličtinu. Výuka je rozdělena do hodin podle toho, do jaké třídy děti chodí, tedy zvlášť pro sedmáky, osmáky a devátáky. Obsah učiva v devátém ročníku je zaměřen na přípravu na přijímací zkoušky na střední školy. Výuka v Nové škole je zaměřena

jinak než v tradiční škole. Dáváme důraz na prohloubení znalostí, kterých děti nabývají při školní výuce. Učivo s dětmi hodně opakujeme. Připravujeme pro děti nejrůznější hry a tvořivé činnosti, pomocí kterých si vytvářejí vztah k učení.

Koordinovali jsme dobrovolnický program

Výuku doplňuje dobrovolnický program, který je zaměřen na individuální podporu žáků. Vytváříme dvojice dobrovolník-žák, a tím vzniká prostor pro osobnostní růst dítěte ve studiu a volbě budoucího povolání — přes kamarádský vztah dítěte s dobrovolníkem. Dobrovolník má možnost pomoci žákovi s přípravou do školy nebo s ním může strávit jeho volný čas i jinak. Nejčastěji ale pomáhá žákům s domácími úkoly, doplňováním či opakováním učiva. Dobrovolníci mají několik možností, kde se s dětmi sejt: v místě bydliště žáka, v kavárně či na nějakém jiném veřejném místě, v knihovně nebo v učebně Nové školy. Součástí dobrovolnického programu jsou pravidelné supervizní schůzky.

Připravovali jsme volnočasové aktivity

Rozlety jsou tu i proto, aby pomohly žákům se smysluplným využitím volného času. Organizujeme proto jednodenní i vícedenní výlety, divadelní představení, nejrůznější dílny nebo sportovní akce.

Klub

Vždy hodinu před zahájením výuky mohou žáci přijít do Nové školy a zůstat v klubovně. Obvykle se zajímají o internet nebo stolní fotbal, ale někdy i čas využijí k vypracování referátu do školy. Mají k dispozici knihovnu a PC. Navíc je v klubovně vždycky někdo, kdo by jim při přípravě referátu poradil. Žáci této možnosti hodně využívají, aby se setkali ještě před výukou, kde už není čas na to, aby si popovídali.

Rozlety v Liberci

Rozlety v Liberci ověřují fungování námi používané metodiky práce s dětmi ze sociálně znevýhodňujícího prostředí mimo Prahu. Cílem projektu je motivovat a podpořit děti ze sociálně slabého rodinného prostředí k dokončení základní školy a k dalšímu studiu na střední škole. Hlavní aktivitou projektu jsou schůzky dobrovolníka s dítětem, dobrovolníci na schůzkách s dětmi pracují na úkolech individuálního učebního plánu a na zvládnutí učiva.

Etnovečer

20. 12. Písecká brána, Praha 6

Etnovečer je kulturní událost, která má za cíl propagovat toleranci a vzájemné porozumění mezi menšinami žijícími na území ČR. Na Etnovečeru děti z projektu Rozlety prezentují země svého původu a kultury této země. Součástí etnovečera je i ochutnávka tradičních jídel jednotlivých zemí.

PROJEKT ROZLETY BYL FINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM, STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY A ROZPOČTEM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
KLUB STŘEDOŠKOLÁKŮ BYL FINANCOVÁN SPOLEČNOSTÍ CA A SPOLEČNOSTÍ BLAHO
PROJEKT ROZLETY V LIBERCI BYL FINANCOVÁN STATUTÁRNÍM MĚSTEM LIBEREC A NADACÍ PRECIOZA
DOBROVOLNÍCI BYLI SPOLUFINANCOVÁNI ZE ZDROJŮ MINISTERSTVA VNITRA ČR
ETNOVEČER BYL SPOLUFINANCOVÁN MĚSTSKOU ČÁSTÍ PRAHA 6

Podpora komunitního vzdělávání

Projekt přeměna základních škol na vzdělávací centra místní komunity (PZŠVCMK)

Uspořádali jsme tyto vzdělávací semináře pro koordinátory komunitního vzdělávání

- § Právo v neziskové sféře – Komunitní škola a právo
- § Uvedení do dobrovolné práce
- § Profesní rozvoj koordinátora

Letní škola komunitního vzdělávání

20. – 22. 8. Pec pod Sněžkou

Letní škola se konala tentokrát v Peci pod Sněžkou. Zúčastnilo se jí 30 lidí – koordinátorů komunitního vzdělávání, ředitelů komunitních škol, konzultantů a zájemců o komunitní vzdělávání. Program byl koncipován jako sled přednášek, workshopů a moderovaných diskusí. Jako vždy jsme našli čas na hry, procházky a také jsme plánovali do budoucna.

Spravovali jsme www.komunitnivzdelavani.cz

Na webových stránkách uvádíme informace o programu Podpora komunitního vzdělávání: nabídku seminářů pro komunitní školy, zdroje informací o komunitním vzdělávání – výstupy a prezentace ze seminářů nebo konferencí, nabídku publikací nebo případové studie škol. Webové stránky nabízejí možnost psát komentáře, napsat si o bulletin Komunitky nebo se on-line přihlásit na seminář či jinou akci pořádanou Novou školou, o. p. s.

Vydali jsme 4 čísla elektronického bulletinu Komunitky

Součástí stránek je elektronický bulletin Komunitky. Každé číslo Komunitek je tématicky zaměřené – věnujeme se vždy jednomu tématu, které je zásadní pro vznik nebo rozvoj komunitních škol. V pravidelných rubrikách přinášíme výstupy ze seminářů, které pořádáme pro komunitní školy zapojené do našich projektů, uvádíme doporučenou rozšiřující literaturu a rozhovor s odborníkem na zvolené téma. V Zahraničním okénku připravujeme překlady zajímavých zahraničních článků o komunitním vzdělávání nebo reportáže ze stáží našich kolegů. Okénko komunitních škol je zaměřené na výměnu informací mezi komunitními školami – koordinátoři komunitního vzdělávání zasílají do redakce Komunitek tiskové zprávy, na jejichž základě připravujeme články. Bulletin je možné odebírat elektronickou poštou.

Propagovali a oslavili jsme Mezinárodní den komunitních škol

1. 3. 2007 jsme poprvé propagovali Mezinárodní den komunitních škol. K oslavám se přihlásilo 5 pražských komunitních škol, které tento den využily k propagaci komunitě orientovaných aktivit.

Vydali jsme publikaci Jak zavést komunitní vzdělávání do školy

Vladislav Vik napsal příručku, ve které jsou zmapovány základní předpoklady potřebné pro vznik a rozvoj komunitní školy. Na tuto příručku navazují publikace Plán rozvoje komunitního vzdělávání (2004) a Příručka profesního rozvoje koordinátora komunitního vzdělávání (2005).

Uspořádali jsme mezinárodní konferenci o komunitním vzdělávání Role komunitních škol ve městech

7.—9. 11. 2007 proběhla druhá mezinárodní konference komunitního vzdělávání Role komunitních škol ve městech. (www.komunitnivzdelavani.cz/konference) Na

třídenní konferenci přijelo 69 účastníků ze 12 zemí (Moldávie, Bosna a Hercegovina, Velká Británie, USA, Wales, Belgie, Maďarsko, Rusko, Holandsko, Japonsko, SR, Kanada). Součástí konference byla panelová diskuse na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, kde ministerstvo vyjádřilo podporu všem školám, které směřují ke komunitnímu vzdělávání.

Podíleli jsme se na zpracování standardů kvality komunitních škol

Jsme zapojeni v mezinárodním projektu, který si klade za cíl vyvinout nástroj pro zajištění a rozvoj kvality komunitních škol. Vyvíjíme nástroj sebehodnocení a zlepšování kvality komunitních škol. Během roku 2007 jsme se podíleli na jeho vzniku a odzkoušeli ho v našich komunitních školách. Připravujeme trénink a školení pro tyto standardy. Projektu se účastní partnerské organizace z ČR, Moldávie, Ruska Ukrajiny a Velké Británie.

PROGRAM PODPORY KOMUNITNÍCH ŠKOL JE FINANCOVÁNÝ NADACÍ CHARLESE STEWARTA MOTTA
PROJEKT PZŠVCMK JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM, STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY A ROZPOČTEM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
KONFERENCE BYLA SPOLUFINANCOVÁNA SPOLEČNOSTÍ WORLD LEARNING

Děkujeme

Dobrovolníkům

Sponzorům a dárcům

Evropský sociální fond v ČR; MPSV; Charles Stewart Mott Foundation; Hlavní město Praha; Statutární město Liberec, Ministerstvo vnitra; Nadace Preciosa; Nadace Arbor vitae; Starokatolická církev; Wallace Toronto Foundation, Ambasáda USA, Praha; Městská část Praha 6; Linklaters; Nadační fond Blaho; World Learning; Nike; O₂; Miloslav Hejret; Ivana Hejretová; Juraj Alexander; CA; Marek Hlubuček, Eshop-bazény.cz; Petr Vrzáček

Další poděkování

AGNES; Angelika Bazalová, Česká televize; Muzeum romské kultury; Marek Lauer mann; John Philpott; Petr Šabach ml.; Petr Šabach st; Kateřina Štěpová, Vinotéka U Žasu a Kvasu; Klub v Jelení; Týdeník Respekt; Helena Wagnerová, Americké centrum; Martina Musilová a Martina Zbořilová, Nike